

Fővárosi Ítéltábla

13.Gf.40.611/2010/7.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Kállay és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek dr. Sándor Csaba ügyvéd által képviselt alperes ellen javítási költség megfizetése és kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. október 21-én kelt 19.G.40.821/2008/25. számú ítélete ellen az alperes részéről 26. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperes marasztalásának összegét 2.853.720 (Kettőmilliónyolcszázötvenháromezer-hétszázhusz) forintra és ebből az összegből:

1.080.000 (Egymillió-nyolcvanezer) forint után 2007. április 17-től,

1.080.000 (Egymillió-nyolcvanezer) forint után 2007. május 30-tól, és

693.720 (Hatszázkilencvenháromezer-hétszázhusz) forint után 2008. április 8-tól

a kifizetésig járó, az elsőfokú bíróság ítéletében meghatározott mértékű késedelemi kamataira leszallítja, ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 402.395 (Négyszázkettőezer-háromszázkilencvenöt) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A peres felek között vállalkozási szerződés jött létre a felperes tulajdonát képező BOMAG 120 MPH típusú talajgyalu munkagépet működtető DEUTZ BF 10L513 típusú motor gyári technológia szerinti felújítására az alperes 2006. augusztus 31. napján kelt és 2006. szeptember 1. napján módosított árajánlatának a felperes által 2006. szeptember 4. napján történt elfogadásával.

A módosított árajánlat szerinti vállalkozói díj 5.925.300 forint volt, mely összeget a felperes 2006. szeptember 5. napján banki átutalással megfizette.

Az árajánlat műszaki tartalma a következő volt: főtengely felújítása (köszörülése, centírozása, repedés vizsgálata), hajtókarok, hengerfejek felújítása, a motor üzemanyag-ellátó rendszerének felújítása (diesel adagoló teljeskörű felújítása, adagolóelemek cseréjével, porlasztók felújítása), hűtőventilátor teljes felújítása sérült ventilátorház cseréjével, turbótöltők felújítása, a motor alkatrészeinek tisztítása, olajhűtők vegyszeres tisztítása, tömörség ellenőrzése nyomáspróbával, hüvelydugattyúk, csapágyak, tömítések, tömlők, hengerfej és hajtókar csavarok, szívószelepek, kipufogó szelepek, szelepvezetők, 4 db KPL szelep, Himba, 2 db olajszivattyú, motorolaj és szűrők cseréje, továbbá a motornak az alperes üzemében történő teljes körű szét- és összeszerelése, illetve próbajáratása.

Az alperes az általa végzett szervíz tevékenység esetére egy év D. márkaképviseleti teljeskörű motorgaranciát vállalt.

A motor munkagépből történő ki- és visszaszerelését a felperes megbízottjaként eljáró H. T. Kft. végezte el. A felújítását követően a motort az alperes még kisserelt állapotban, saját műhelyében próbajáratatta, majd 2006. szeptember 26-án átadta a felperesnek. A beépített motort a felperes 2006. október 18-án helyezte üzembe.

2007. január 12-én Szekszárd mellett munkavégzés közben talajstabilizálás során a munkagép motorja meghibásodott, a hajtókar leszakadt és mechanikai sérülést okozott a motorban, amely emiatt üzemképtelenné vált.

A felperes igazságügyi gépjárműszakértőt kért fel a sérült motorállapot felmérésére. Az igazságügyi szakértő 2007. január 19-én a felek képviselőinek részvételével állapotfelmérést tartott, megállapításait jegyzőkönyvben rögzítette. A jegyzőkönyv egyebek mellett tartalmazza, hogy az olajsint a motorban a felső nivå felett kb. 30-40 mm-re látható, feltehetően az olajtöbblet a hidraulika olajból származik. A motorból vett olajmintát a T. cég laboratóriumába továbbították bevizsgálásra. Megállapításra került az is, hogy a gép levegőbeszívó rendszerébe épített hidraulika hűtő erősen szennyezett.

A felperes ezt követően az alperest felszólította - az általa vállalt garanciára tekintettel - a motor kijavítására, de a felszólítás eredménytelen maradt. Az alperes közölte a felperessel, hogy álláspontja szerint a hibát a helyszíni beszereléskor a motorba került jelentős mennyiségű szennyeződés okozhatta. A felperes a motor javítását a perben nem álló ... Bt.-től rendelte meg 3.963.500 forint + áfa díj ellenében.

2008. május 28-án a felperes keresettel fordult a bírósághoz, amelyben az alperest a Ptk. 248. §-ára, 306. § (3) bekezdésére és 310. §-ára alapítottn 7.753.200 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni. Ebből 3.963.500 forint + áfa összeget az alperes hibás teljesítése miatt felmerült javítási költségként, a további 2.497.500 forint + áfa összeget hibás teljesítéssel okozott kárként jelölt meg. Az alperes hibás teljesítésével összefüggésben felmerült kár a felperes állítása szerint a munkagépnek a termelésből való kiesése miatt a vállalt szerződéses kötelezettségei teljesítése érdekében igénybe vett alvállalkozó díjában merült fel.

A felperes arra hivatkozott, hogy az alperes a szerződésben jóállást vállalt, így ennek keretében érvényesíti a hibás teljesítéssel összefüggő igényét.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a motor annak átadásakor hibátlan volt. A hibát a motorba utóbb - valószínűsíthetően a segédrendszerek (hűtőrendszer, hidraulika) szétszerelése során - került szennyeződés okozta, amely a motor melegedését idézte elő. A szennyeződés bizonyítékeként az olajvizsgáló laboratóriumi eredményekre hivatkozott. Állította, hogy a felperes a motor, illetve a munkagép kezelése során elmulasztotta a szükséges karbantartásokat (levegőszűrők és csővezetékek állapotellenőrzését, olajsint ellenőrzését, hidraulika és olajhűtők tisztaságának ellenőrzését), ezért a motor melegedése a motorolajba került hidraulika olaj, valamint a munkavégzés során bejutott poros, szűretlen levegő által okozott szennyeződés miatt következett be. Arra is utalt, hogy a motor el van látva olyan védelmi berendezésekkel (hőmérséklet érzékelővel, hang- és fényjelző berendezéssel), amelyek a berendezés kezelőjét figyelmeztetik a rendellenes üzemre, ezen belül a túlmelegedésre. A figyelmeztető jelzések figyelmen kívül hagyása a motor üzemeltetője részéről gondatlanságnak minősíthető, az ebből fakadó meghibásodásokért az alperes nem tehető felelőssé.

Az alperes a hibás teljesítés miatt kártérítés címén előterjesztett kereseti kérelem tekintetében a 2007. január 1-től számított időszakra vonatkozó felperesi költségeket idő előttinek tartotta a munkagép későbbi, 2007. január 12-i meghibásodására figyelemmel. Kifogásolta azt is, hogy a felperes által becsatolt, 2007. március 14-én kelt szerződés tárgya nem azonos a perben érvényesíteni kívánt követeléshez kapcsolódó munkával, mivel a felek a teljesítés helyeként nem Szekszárdot, hanem az M3-as autópálya Görbeháza-keleti főcsatorna szakaszát határozták meg. Ezen túlmenően a felek a munkaterület átadását 2007. január 1. napja helyett 2007. március 19. napjában határozták meg. Álláspontja szerint a felperes kártérítés címén előterjesztett keresetét bizonyítottság hiányában el kell utasítani.

Az elsőfokú bíróság a 2010. október 21-én hozott 19.G.40.821/2008/25. számú ítéletével a keresetnek helyt adott és kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 7.753.200 forintot, az összegből 2.997.000 forint után 2007.04.13-tól, 1.800.000 forint után 2007.04.17-től, 1.800.000 forint után 2007.05.30-tól, és 1.156.200 forint után 2008.04.08-tól járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatot, valamint 949.775 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy nem volt vitás a perben, hogy az alperes a motor felújítására megkötött szerződésben egy éves teljes körű, a Ptk. 248. §-a szerinti jótállást vállalt, azt garanciának elnevezve. Nem volt vitás az sem, hogy a felújított motor a jótállási időként vállalt egy éven belül hibásodott meg. Ebből következően az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a meghibásodás a felperes szakszerűtlen beavatkozásai, a felperes oldalán felmerült karbantartási hiányosság, illetve figyelmetlen üzemeltetés következménye.

Az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a hiba okának megállapítása műszaki szakértői kérdés, ezért szakértői bizonyítást rendelt el. A kirendelt B. E. G. igazságügyi gépjármű, gépelem és gyártóeszköz szakértő a szakvéleményében a hiba okát a kizárás elvének alkalmazásával határozta meg. Az általános túlmelegedést mint okot kizárta, mivel az intenzív hő a motor felső terében okozta a legnagyobb kárt, a dugattyútető megolvadását. A motor alsó részében észlelhető meghibásodások (hajtókar elszakadás, főtengely szélének letörése, turbó meghibásodása) ennek csupán következményei. Az ilyen jellegű károsodást tipikusan üzemanyag vagy üzemanyag ellátási probléma okozza. Olajszennyezettség, illetve a hidraulika olajának motortérbe jutása nem jár olyan intenzitású hővel, ami a perbeli esetben történt. Erre tekintettel a meghibásodás okai közül a hidraulika hűtőjének szennyezettségét és az üzemanyag nem megfelelő minőségét kizárta és arra a következtetésre jutott, hogy a hiba oka az adagoló két hengeréhez tartozó adagoló elemek helytelen beállítása, illetve hibája

lehetett, melynek folytán a túlzott mennyiségű üzemanyag okozott igen magas hőmérsékletet és olvadást.

A motor rendellenes kopogását és a magas fordulatszámából eredő erős zajt, továbbá a jelzőműszerek figyelmeztetéseit a szakértő álláspontja szerint a kezelőnek észlelnie kellett volna, különös tekintettel arra, hogy a rendellenes működés hosszabb időn át (akár fél órán át) tarthatott, mivel a dugattyú alumínium olvadéka az igen távoli kipufogó nyíláson megszilárdulva látható. A szakértő azt nem tudta megállapítani, hogy milyen fokú károsodás következett volna be a motorban a hiba azonnali észlelése és a motor leállítása esetén.

A szakértő a Bt. által elvégzett javítási munkálatokat indokoltnak, a javítási költséget reálisnak tartotta.

A szakvéleményre, valamint arra tekintettel, hogy az alperes az igazságügyi szakértő szakvéleményére felhívás ellenére észrevételt nem tett, az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes nem bizonyította a perben azt, hogy az általa felújított motor meghibásodását utólagos felperesi beavatkozás, szakszerűtlen használat, hanyag karbantartás vagy a motor túlmelegedésének felróhatóan késői észlelése idézte volna elő. Nem bizonyosodott be az sem az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, hogy a károsodás bekövetkeztében a felperes közrehatott, a szakvélemény szerint az sem állapítható meg továbbá, hogy a motor rendellenes működésének azonnali észlelése esetén milyen mértékű károsodás következett volna be. Erre alapítottnak az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy az alperes hibásan teljesített és a felperes a motort megjavította. A javítási munkálatokat az igazságügyi szakértő indokoltnak tartotta, a javítás költségeit a felperes számlákkal igazolta és azt a szakértő sem találta eltúlzottnak, ezért az elsőfokú bíróság a Ptk. 309. § (1) bekezdése alapján az alperest a 3.963.500 forint javítási költség + áfa megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság a tőketartozás után a Ptk. 298. §-a és 301/A. §-a szerint állapította meg a késedelmi kamatot, a kamatfizetés kezdő időpontját a három részletben történő teljesítésre tekintettel a csatolt bankszámla kivonatokról megállapítható teljesítési időpontok figyelembevételével határozta meg.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes kártérítésként azon költsége megtérítését is kérte, amely a termelésből kiesett munkagép pótlása érdekében elfogadott alvállalkozó igénybevétele miatt merült fel. Kereseti kérelme alátámasztásául csatolta az alvállalkozó részére kiállított 2007. januári teljesítés-igazolást, amely tartalmazza a fizetendő összeget is, továbbá az alvállalkozóval megkötött szerződést. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy az alperes felhívás ellenére nem vitatta a felperes által igazolt összeget, erre tekintettel a Ptk. 310. §-a, 339. §-a és 355. § (4) bekezdése, valamint a Pp. 141. § (6) bekezdése és 163. § (2) bekezdése alapján 2.497.500 forint + áfa kártérítés megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság a felperes perköltségének megfizetésére a Pp. 78. §-a alapján kötelezte a pervesztes alperest, mely perköltség a lerótt eljárási illetéket és a jogi képviselő áfával növelt munkadíját tartalmazza.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást nem teljeskörűen és nem helytállóan állapította meg. Egyes tanúvallomásokot a bizonyítékok értékelésénél nem vett figyelembe, illetve a szakértői véleményeket tévesen értelmezte. Állítása szerint az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az alperes ajánlata alapján létrejött szerződés részletes műszaki tartalmát, melynek utolsó mozzanata a felek megállapodása szerint az alperes üzemében történő próbajáratás volt. Ez az okiratok és a tanúk vallomása szerint megtörtént, és a vállalt javítás a motor 2006. szeptember 26-i átadásával megvalósult. Nem rögzítette azt sem az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a motor

garanciát az általa elvégzett javítások vonatkozásában a motorra, és nem a segédüzemű berendezésekre vagy azokkal összefüggésben keletkezett károk vonatkozásában vállalta.

Az alperes fellebbezésben kifejtett véleménye szerint bizonyította, hogy a teljesítés megtörtént, a felperes képviselője, a H. T. Kft. a motort átvette és azt beüzemelte, így üzemi terheléses körülmények közötti próbajáratási kötelezettségről szó sem volt, és nem is lehetett. Az alperes a képviselői útján megjelent a felperes telephelyén a beüzemelés ellenőrzése és a motor terhelési próbája céljából, de a gép nem volt összeszerelve, így kizárólag a felperes érdekkörében hiúsult meg a terhelési próba. Tanúvallomások igazolták a perben azt a felajánlását, hogy értesítés esetén megjelenik a terheléses próbán a gép összeszerelése után, azonban ilyen értesítést nem kapott. Ezen körülményekre az ítélet nem tér ki, pedig ezek értékelése esetén az elsőfokú bíróság az ítéletben rögzített álláspontjával ellentétes következtetésre jutott volna.

Az alperes a fellebbezésében állította, hogy tisztázatlan és feltáratlan maradt, mi történt a motorral a gép átadása és annak meghibásodása között eltelt három hónap alatt. A tanúk által a hiba jelentkezése körében előadottakat kizárta a szakértő a szakvéleményében, ezért a hiba okára sem lehet következtetni. Álláspontja szerint a tanúk által a hiba jelentkezésével kapcsolatban előadottakat cáfolják az objektív bizonyítékok. Mindezt egybevetve azzal, hogy az olajanalízis szerint szennyezett hidraulika olaj keveredett a motorolajba, arra enged következtetni, hogy az alperesi érdekkörön kívüli segédüzemben keletkezett a hiba, amely nem függ össze az alperes teljesítésével, ezért nem tartozik a garancia körébe. A segédüzem hibája túlterheléshez vezethetett, amely hosszabb ideig állt fenn, erre utal az, hogy a fémolvadék a hengerektől egészen a kipufogó végéig folyt. A rendelkezésre álló szakértői vélemények rögzítik, hogy az alperes szakszerűen, szerelési hiba nélkül, gyári alkatrészekkel, megfelelő minőségben végezte el a felújítást és így adta át a motort.

Az alperes fellebbezésben előadott álláspontja szerint az elsőfokú bíróság iratellenesen, a szakértői vélemények megállapításaival ellentétesen állapította meg az alperes vétkességét. A szakértői vélemény nem tartalmaz bizonyosságot, abban a hiba okaként - kizárásos alapon - az adagoló esetleges rossz beállítására következtet, azonban ezt tényadatokkal nem támasztja alá. A szakértő mindemellett rögzíti, hogy nem lehet kizárni a gépkezelő hibáját vagy mulasztását. Ebből következően a felperes nem bizonyította az alperes vétkességét. Az alperes viszont bizonyította azt, hogy a hiba oka a teljesítést követően a segédüzemi rendszerekben keletkezett és a felperes érdekkörében merült fel.

Az alperes a fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet ki sem tér arra, hogy az eljárás kései szakaszában derült ki az a körülmény, hogy a hibát megelőzően a helyszínen éppen azon a hidraulika motoron történt javítás, amelyet az alperes a hiba okaként feltételezett. Erről a meghibásodásról P. A. tanú tesz először említést a 13. sorszámú jegyzőkönyvben. A hidraulika motor meghibásodására utal a hiba keletkezésének valamennyi körülménye, az olajtöbblet, az olajszennyezettség, a hidraulika olaj keveredése, a hűtő elszennyeződése és a megfelelő napi karbantartás hiánya. Ennek értékelése kimaradt az indokolásból csakúgy, mint az ellenérdekű felek tanúi szembesítésének eredménye. Az elsőfokú bíróság az indokolását kizárólag az igazságügyi szakértő véleményére alapítja, azonban abból tévesen von le jogi következtetéseket.

Az alperes a fellebbezésében arra is hivatkozott, hogy a felperes a berendezésen elvégzett nagyjavítást követően a berendezést terheléses próbaüzem nélkül állította munkába. Utalt az igazságügyi műszaki szakértői vélemény 22. oldalának (3) bekezdésére, amely szerint ilyen speciális felépítmény esetén a munkálatoknak próbajáratással, terheléssel kell befejeződniük. Állította, hogy a motor túlmelegedésének késői észlelése a felperes gondatlanságát bizonyítja. Hivatkozott továbbá az igazságügyi műszaki szakértői vélemény 19. oldalának 5.4.1.3. bekezdésére, 23. oldalának 5.4.2.12. bekezdésére, 5.4.2.10. és 5.4.2.11. bekezdésében foglaltakra. Állította, hogy a motor meghibásodását követő

szétszerelés és hiba megállapítás alkalmával bizonyítást nyert, hogy a felújítás során az alperes szakszerű munkát végzett és eredeti gyári alkatrészeket használt. Utalt e körben a felperes által megbízott magán szakértő szakvéleményére, valamint az igazságügyi műszaki szakértői vélemény 4. oldalának (2) bekezdésében foglaltakra, amely szerint a szakértő szerelési hibát és anyaghibát nem állapított meg.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a jótállásra alapozott kereseti kérelem következtében a bizonyítás terhe az alperesen volt. A szakértő valamennyi, az alperes által a hiba okaként felvetett körülményt mint lehetséges hiba-okot kizárt. Egyben megállapította, hogy a munkagép meghibásodását az adagoló két hengeréhez tartozó adagoló-elemek helytelen mennyiségi beállítása okozhatta. A csatolt árajánlat műszaki tartalma szerint az alperes kötelezettségei közé tartozott a motor üzemanyag ellátó rendszerének felújítása, ennek keretében a diesel adagoló teljes körű felújítása adagoló elemek cseréjével, valamint a porlasztók felújítása is. Ebből egyértelműen következik, hogy e kötelezettség elmulasztásából vagy nem megfelelő teljesítéséből eredően bekövetkező hiba az alperesi jótállás körébe tartozik.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében hangsúlyozta, hogy a szakvélemény 19. oldalán a szakértő a rendeltetésellenes működtetést kizárta, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el akkor, amikor felelősség-megosztást nem alkalmazott.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben megalapozott.

Az alperes a 2006. augusztus 31-én tett ajánlatában a felperes DEUTZ BF10L513 típusú, 9115562 motorszámú motorjának felújítására vállalkozott, amelyre 1 év D. márkaképviseleti teljeskörű motorgaranciát biztosított. A 2006. szeptember 1-jén tett ajánlata a garanciavállalás érintetlenül hagyása mellett a munka után járó díj tekintetében tartalmazott változtatást. Az elsőfokú bíróság tehát helytállóan jutott

arra a megállapításra, hogy az alperes garanciavállalását a Ptk. 248. §-ában foglalt jótállásnak kell tekinteni, így az alperesnek kell bizonyítania, hogy a teljesítése hibátlan volt és a hiba oka a felperes szakszerűtlen beavatkozásai, a karbantartás hiányosságai, illetve a figyelmetlen üzemeltetés következményei.

Az alperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felperes érdekkörében felmerülő okból hiúsult meg a terheléses próba, amelynek értékelése esetén az elsőfokú bíróság más jogi következtetésekre jutott volna. Az alperes a 2006. augusztus 31-i ajánlatában szereplő garanciavállalás feltételéül csak azt határozta meg, hogy az a motornak az alperesnél végzett szervizelése esetén áll fenn. A felek a bíróság rendelkezésére nem bocsátottak olyan dokumentumot, amelyben a felek a jótállás érvényesíthetőségét egyéb feltételekhez kötötték volna, ezért a jelen perben annak volt jelentősége, hogy az alperes teljesítése a felek által nem vitatottan megtörtént-e. A peres felek egybehangzóan állították, hogy az alperes a felújított motort 2006. szeptember 26-án adta át, amely tény az alperes a fellebbezésében külön is kiemelte. Mindezen adatok alapján az állapítható meg, hogy a hibátlan teljesítésért való jótállási kötelezettség ettől az időponttól kezdve terhelte az alperest függetlenül attól, hogy a motort terheléses körülmények között kipróbálták-e vagy sem, ki végezte a motor beüzemelését, kik voltak jelen a 2006. október 18-i próbaüzemen.

Az alperes alaptalanul sérelmezte azt is, hogy tisztázatlan maradt a motor kezelése és használata annak átadásától a meghibásodásáig terjedő 3 hónapon keresztül, mert az alperesnek az elsőfokú eljárás során nem sikerült bizonyítania a motor szakszerűtlen vagy rendeltetésellenes használatát. A felek által meghallgatni kért tanúk vallomása egyrészt ellentmondásos volt (hidraulika hűtővel vagy anélkül történt-e 2006. október 18-án a próbajáratás, a talajgyalun rajta volt-e a gépháztető), másrészt a tanúk többségének nem volt közvetlen tapasztalata a motornak a 2007. január 12-i meghibásodását megelőző üzemeltetéséről, a tanúk vallomása alapján tehát nem lehetett megállapítani az alperes vétlenségét. A felperes által felkért magánszakértő szakvéleményét az alperes 2007. március 21-

én kelt levelében ellentmondásosnak és hiányosnak értékelte, amely - az alperes álláspontja szerint - nem adott választ arra a kérdésre, hogy az alperes érdekkörén kívül álló segédberendezések (például hidraulika hűtő és levegőszűrő állapota) szerepet játszott-e a meghibásodásban. A fenti bizonyítékok ellentmondásossága, elégtelensége és a kérdés megválaszolását igénylő különleges szakértelem miatt szükségessé vált igazságügyi szakértő szakvéleményének a beszerzése az elsőfokú eljárás során.

A szakértő a szakvéleményében - a fellebbezésben hivatkozottaktól eltérően - ténymegállapítások alapján vonta le a következtetéseit. Az intenzív hő a motor felső terében, a dugattyútető megolvadásában okozta a legnagyobb kárt (szakvélemény 17. oldal), csak két hengernél keletkezett súlyos probléma (szakvélemény 18. oldal). A szakértő ezeknek a tényeknek az ismeretében állapította meg, hogy az alsó rész, a hajtókar elszakadás, a főtengely szélének letörése, a turbó meghibásodása ennek a hibának a következményei (szakvélemény 17. oldal). A szakértő az intenzív hő meghatározott helyen való jelentkezése miatt zárta ki a meghibásodás okai közül a motor általános túlmelegedését (szakvélemény 17. oldal) és az olajszennyezettséget (szakvélemény 18. oldal). A hidraulika hűtő esetleges hibájával kapcsolatban azt rögzítette, hogy kívülről valóban szennyezett, de a szemle időpontjában is olyan állapotban volt a megkötött lerakódástól, hogy azt belülről, a hűtőbordákon át is lehetett látni. A meghibásodását azért sem tartotta valószínűnek, mert csak két hengernél keletkezett súlyos probléma (szakvélemény 18. oldal). A levegőszűrőt tisztának találta, az üzemanyag nem megfelelő minőségét pedig azért rekesztette ki a hiba kiváltó okai köréből, mivel ilyen esetben több hengerben vagy mindegyik hengerben keletkezhet különböző fokú meghibásodás (szakvélemény 18. oldal). A hiba okát mindezen körülmények figyelembevételét követően az adagoló elemek helytelen mennyiségi beállításában látta megállapíthatónak a kirendelt igazságügyi szakértő, amely esetben a túlzott mennyiségű üzemanyag okozhat igen magas hőmérsékletet és így olvadást (szakvélemény 18. oldal). Az alperes által vállalt jóállás ennek az elemnek a hibátlan működésére is vonatkozott, mert az alperesnek a 2006. augusztus 31-én

kelt ajánlata a motor üzemanyag ellátó rendszerének felújítására is kiterjedt, amely magában foglalta a diesel adagoló teljeskörű felújítását az adagoló elemek cseréjén keresztül.

A szakértő az alperes kérdéseire külön is kitért a szakvéleményében. P. A. tanú által észlelt hibával kapcsolatban azt jegyezte meg, hogy ilyen hiba esetén nem lehet a gépet beindítani, de ez alapján nem lehet megállapítani, hogy a meghibásodásnak ki az okozója, vagy kinek az érdekkörén kívül esik (szakvélemény 21. oldal). A szakértő az alperes által feltett kérdések alapján sem jutott arra a következtetésre, hogy a motor meghibásodását a segédberendezések helytelen üzemeltetése vagy karbantartása idézte elő, így az alperes nem tudta a perben bizonyítani, hogy a szolgáltatása tárgyában keletkezett hiba oka a teljesítése után keletkezett.

Az alperes alappal hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy fennáll a felperes közreható magatartása a kár bekövetkeztében. A szakértő ugyanis a szakvéleményében azt is rögzítette, hogy a feltárt hiba esetén a motor rendellenesen kopog, a normál zajtól erősebben, magasabb fordulaton jár, amit a kezelőnek észre kellett volna vennie. A rendellenes működés nem tartott rövid ideig, mivel a dugattyú alumíniumolvadéka az igen távoli kipufogó nyíláson megszilárdulva látható, így ez a működés fél óra is lehetett (szakvélemény 18. oldal). A szakvélemény tehát egyértelműen megállapítja azt, hogy a felperesnek a motor rendellenes működését észre kellett volna vennie, ezért megállapítható, hogy a motorban keletkező meghibásodás mértéke és így a javítási költség is csökkenthető lett volna a felperesnek a munkagép üzemeltetése során tanúsított körültekintőbb magatartása esetén.

A Fővárosi Ítélet tábla emiatt indokoltnak találta a hibás teljesítéssel felmerülő javítási költségek megosztását a felek között a felperesnek a Ptk. 340. § (1) bekezdésében meghatározott kárenyhítési kötelezettségének elmulasztása miatt. A megosztás mértékének meghatározásánál figyelembe vette azt, hogy a szakértő nem tudott

abban a kérdésben állást foglalni, hogy a motor hibájának rövid időn belül történő észlelése és leállítása esetén milyen mértékű lett volna a károsodás. A meghibásodásban szerepet játszó motor adagolószelepének nem megfelelő beállítása és a felismerhető hiba ellenére történő további működtetés közül a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint az előbbi körülményt nagyobb nyomatékkal értékelte azért, mert ez a mulasztás volt a meghibásodáshoz vezető folyamat legelső feltétele, így a javítási költségek 60%-ának a viselésére az alperest kötelezte, míg a fennmaradó költségek 40%-át a felperesnek kell viselnie.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek az alperes hibás teljesítése miatt előterjesztett kártérítési igényét arra hivatkozással találta megalapozottnak, hogy az alperes a védekezését kizárólag a hibátlan teljesítésre alapította, ezért a felperes a kár elemei közül kizárólag a jogellenes magatartása tényét tagadta. Az alperes a 15. sorszámú beadványában a felperes kártérítési igényét a felperes által becsatolt számlában és szerződésben foglaltak miatt is vitatta, és kérte a kártérítés elutasítását bizonyítottság hiányában, ezért a perben nem lehetett volna megállapítani az alperes kártérítési felelősségét kizárólag a Pp. 163. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásával.

A kártérítéssel kapcsolatban rendelkezésre álló számla 2007. január 1-től 31-ig terjedő időszakra vonatkozik annak ellenére, hogy a munkagép csak 2007. január 12-én hibásodott meg. A felperes 2007. március 14-én kötött szerződést a P. Ú. Kft.-vel, a munkaterület átadása pedig 2007. március 19-én történt meg. A felek a vállalkozási szerződést az M3-as autópályán elvégzendő munkákra kötötték, azonban a munkagép meghibásodása a 2007. január 15-én kelt jegyzőkönyv tanúsága szerint Szekszárdon következett be. Ezeket az ellentmondásokat a felperes nem tisztázta az elsőfokú bíróságnak a 17. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt felhívása ellenére sem. A felperes tehát nem bizonyította kétséget kizáróan a kára bekövetkezésének tényét és azt sem, hogy ez a kár az alperes hibás teljesítésével összefüggésben keletkezett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a felperes keresetének kártérítésre vonatkozó részét elutasította.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a javítási költség címén előterjesztett kereset tekintetében - a Ptk. 340. § (1) bekezdése szerinti kármegosztást alkalmazva - az igazolt javítási költség 60 %-át kitevő 2.853.720 forint és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest, míg a javítási költségre vonatkozó kereseti kérelem ezt meghaladó részét és a kártérítési kereset egészét elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes 7.753.200 forintos kereseti kérelméből 2.853.720 forintot talált megalapozottnak, így a felperes 37%-ban, míg az alperes 63%-ban lett pernyertes, amelynek megfelelően kellett a per során előlegezett és felmerült költségeket megosztani a felek között.

Az elsőfokú eljárásban az alperest illeti a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdésének a) pontjában és 4/A. §-ában meghatározott ügyvédi munkadíj (387.660 forint + áfa) 63%-ának (244.225 forint + áfa) a felperesnek járó 37%-os (143.435 forint + áfa) részével csökkentett összege (100.790 forint + áfa = 125.990 forint), valamint az általa előlegezett és ténylegesen felmerülő szakértői díj (146.763 forint) 63%-a (92.455 forint), azaz mindösszesen 218.445 forint. Ezt az összeget csökkenteni kell a felperes által lerótt 465.200 forint kereseti illetéknek a felperesnek járó 37%-os részével (172.125 forint), így a felperes összesen 46.320 forint elsőfokú perköltséget köteles megfizetni az alperesnek.

A másodfokú eljárásban az alperest illeti az R. 3. § (2) bekezdésének a) pontjában és (5) bekezdésben, valamint 4/A. §-ában meghatározott ügyvédi munkadíj (193.830 forint + áfa) 63%-ának (122.115 forint + áfa) a felperesnek járó 37%-os (71.715 forint + áfa) részével csökkentett összege (50.400 forint + áfa = 63.000 forint), valamint az általa lerótt fellebbezési illeték (465.200 forint) 63%-a (293.075 forint), így a felperes mindösszesen 356.075 forint másodfokú perköltséget köteles megfizetni az alperesnek. Így a felperes által az alperesnek fizetendő együttes első- és másodfokú perköltség összege 402.395 (46.320+356.075) forint.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2011. április 7.

. Koday Zsuzsanna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.

előadó bíró

Dr. Bleier Judit s.k.

bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági tisztviselő